

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 42

19 Φεβρουαρίου 2013

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4122

Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 Σκοπός - Αντικείμενο

Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 «Για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (αναδιατύπωση)» (ΕΕ L153 της 18.6.2010), η οποία αντικαθιστά την προγενέστερη Οδηγία 2002/91/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002, που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο της χώρας με το ν. 3661/2008 (Α'89).

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

1. «Κτίριο»: στεγασμένη κατασκευή με τοίχους για την οποία χρησιμοποιείται ενέργεια προς ρύθμιση των κλιματικών συνθηκών εσωτερικού χώρου.
2. «Κτιριακή μονάδα»: τμήμα, όροφος ή διαμέρισμα εντός κτιρίου, που έχει σχεδιαστεί ή υποστεί μετατροπή ώστε να χρησιμοποιείται χωριστά.
3. «Συνολική επιφάνεια κτιρίου ή κτιριακής μονάδας»: η συνολική μεικτή επιφάνεια δαπέδων, κλειστών στεγασμένων θερμαινόμενων και μη χώρων, μετρούμενη βάσει εξωτερικών διαστάσεων.
4. «Ωφέλιμη επιφάνεια κτιρίου ή κτιριακής μονάδας»: η μεικτή επιφάνεια δαπέδων των κλειστών στεγασμένων χώρων του κτιρίου που προορίζονται για την εξυπηρέτηση των αναγκών της κύριας χρήσης του, μετρούμενη βάσει εξωτερικών διαστάσεων. Στην ωφέλιμη επιφάνεια δεν προσμετρώνται: οι ανεξάρτητοι βοηθητικοί χώροι, όπως χώροι αποθήκευσης, στάθμευσης και εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του κτιρίου, η επιφάνεια των κοινόχρηστων κλιμακοστασίων και του

ανελκυστήρα, η επιφάνεια των αιθρίων και όλων των διαμπερών ανοιγμάτων ή οδύσεων που λειτουργούν ως φωταγωγοί ή ως αγωγοί κυκλοφορίας του αέρα για τον κλιματισμό του κτιρίου.

5. «Κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας»: κτίριο με πολύ υψηλή ενεργειακή απόδοση, προσδιοριζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 3. Η σχεδόν μηδενική ή πολύ χαμηλή ποσότητα ενέργειας που απαιτείται για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών του κτιρίου, πρέπει να καλύπτεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, περιλαμβανομένης της ενέργειας που παράγεται επιτόπου ή πλησίον του κτιρίου.

6. «Κέλυφος κτιρίου - κτιριακής μονάδας»: το σύνολο των οριζόντιων και κατακόρυφων δομικών στοιχείων που ορίζουν το κτίριο ή την κτιριακή μονάδα.

7. «Τεχνικό σύστημα κτιρίου - κτιριακής μονάδας»: οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για τη θέρμανση, ψύξη, αερισμό, παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) και φωτισμό κτιρίου ή κτιριακής μονάδας.

8. «Στοιχείο κτιρίου - κτιριακής μονάδας»: τεχνικό σύστημα ή δομικό στοιχείο του κελύφους του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας.

9. «Ενεργειακή απόδοση κτιρίου - κτιριακής μονάδας»: η υπολογισθείσα ή μετρούμενη ποσότητα ενέργειας που απαιτείται για να ικανοποιηθεί η ενεργειακή ζήτηση που συνδέεται με την τυπική χρήση του κτιρίου, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ενέργεια που χρησιμοποιείται για θέρμανση, ψύξη, αερισμό, παραγωγή ΖΝΧ και φωτισμό.

10. «Πρωτογενής ενέργεια»: η ενέργεια από ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές που δεν έχει υποστεί μετατροπή ή μετασχηματισμό.

11. «Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές»: ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, δηλαδή αιολική, ηλιακή, αεροθερμική, γεωθερμική, υδροθερμική ενέργεια και ενέργεια από τη θάλασσα, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια.

12. «Ριζική ανακαίνιση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας (ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας)»: η ανακαίνιση κατά την οποία:

- α) η συνολική δαπάνη της ανακαίνισης που αφορά το κέλυφος του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας ή τα

τεχνικά συστήματά τους υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της τρέχουσας αξίας του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, βάσει του ελαχίστου κόστους οικοδόμησης, εξαιρουμένης της αξίας του οικοπέδου επί του οποίου έχει κατασκευαστεί το κτίριο, ή

β) υφίσταται ανακαίνιση άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της επιφανεΐας του κελύφους του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας.

13. «Ευρωπαϊκό πρότυπο»: πρότυπο που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN), την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (Cenelec) ή το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης στον τομέα των Τηλεπικοινωνιών (ETSI) και διατίθεται προς δημόσια χρήση, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

14. «Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) κτιρίου ή κτιριακής μονάδας»: πιστοποιητικό αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) ή άλλον φορέα που αυτό ορίζει, το οποίο αποτυπώνει την ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, υπολογιζόμενη σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 3 του παρόντος νόμου και εκδίδεται κατόπιν ενεργειακής επιθεώρησης του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας.

15. «Ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας»: η διαδικασία εκτίμησης της κατανάλωσης ενέργειας κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, των παραγόντων που την επηρεάζουν, καθώς και διατύπωσης συστάσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσής του.

16. «Ενεργειακή επιθεώρηση συστήματος θέρμανσης ή κλιματισμού»: η διαδικασία αξιολόγησης του βαθμού απόδοσης του συστήματος, της εκτίμησης του μεγέθους του σε σχέση με τις ανάγκες θέρμανσης, ψύξης και αερισμού του κτιρίου, καθώς και διατύπωσης συστάσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσής του.

17. «Ενεργειακός επιθεωρητής»: φυσικό πρόσωπο, εγγεγραμμένο στα αντίστοιχα μητρώα, που διενεργεί ενεργειακές επιθεωρήσεις κτιρίων ή/και συστημάτων θέρμανσης ή/και κλιματισμού, κατά τις διατάξεις του παρόντος και το οποίο μπορεί να λειτουργεί ως αυτοαπασχολούμενος ή ως εταίρος σε νομικό πρόσωπο οποιασδήποτε νομικής μορφής.

18. «Συμπαγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας (ΣΗΘ)»: η ταυτόχρονη, στο πλαίσιο μιας διεργασίας, παραγωγή ωφέλιμης θερμικής ενέργειας και ηλεκτρικής ή/και μηχανικής ενέργειας από την ίδια αρχική ενέργεια.

19. «Βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο»: το επίπεδο ενεργειακής απόδοσης που συνδυάζεται με το χαμηλότερο κόστος κατά την εκτιμώμενη διάρκεια του οικονομικού κύκλου ζωής, όπου:

α) το χαμηλότερο κόστος καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη το κόστος που σχετίζεται με την ενεργειακή απόδοση και αφορά:

αα) στο αρχικό κόστος επένδυσης,

ββ) στο κόστος συντήρησης και λειτουργίας (συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών δαπανών, εξοικονομήσεων και κερδών από την παραχθείσα ενέργεια, ανά κατηγορία χρήσης του κτιρίου), κατά περίπτωση, και

γγ) στο κόστος διάθεσης, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με τις δαπάνες για την αποδόμηση κτιρίου ή δομικού στοιχείου στο τέλος του κύκλου ζωής του. Στις δαπάνες συμπεριλαμβάνονται η κατεδάφιση, η αφαίρεση των δομικών στοιχείων που δεν έχουν ακόμη φτάσει

στο τέλος του κύκλου ζωής τους, η αποκομδή και η ανακύκλωση,

β) ο εκτιμώμενος οικονομικός κύκλος ζωής αναφέρεται είτε στο κτίριο, εφόσον οι απαιτήσεις για ενεργειακή απόδοση έχουν τεθεί για το σύνολο του κτιρίου, είτε στο στοιχείο κτιρίου, εφόσον οι απαιτήσεις για ενεργειακή απόδοση έχουν τεθεί για τα στοιχεία κτιρίου.

20. «Σύστημα κλιματισμού»: ο συνδυασμός των στοιχείων που απαιτούνται για την επεξεργασία του αέρα εσωτερικού χώρου, μέσω του οποίου η θερμοκρασία ελέγχεται ή μπορεί να μειωθεί.

21. «Λέβητας»: η συνδυασμένη μονάδα λέβητα καυστήρα, που είναι σχεδιασμένη να μεταδίδει σε ρευστά τη θερμότητα που παράγεται από την καύση.

22. «Αντλία θερμότητας»: μηχανήμα, συσκευή ή εγκατάσταση που μεταφέρει θερμότητα από το φυσικό περιβάλλον, όπως ο αέρας, το νερό ή το έδαφος, σε κτίρια με την αναστροφή της φυσικής ροής της θερμότητας, κατά τρόπο ώστε να ρέει από χαμηλότερη σε υψηλότερη θερμοκρασία για τις αναστρέψιμες αντλίες θερμότητας, μπορεί επίσης να μεταφέρει θερμότητα από το κτίριο στο φυσικό περιβάλλον.

23. «Ονομαστική ισχύς εξόδου»: η μέγιστη θερμική ή ψυκτική ισχύς εκφραζόμενη σε κιλοβάτ (kW), την οποία αναφέρει και εγγυάται ο κατασκευαστής ως παρεχόμενη κατά τη συνεχή λειτουργία με ταυτόχρονη τήρηση της ωφέλιμης απόδοσης που προσδιορίζεται από τον κατασκευαστή.

24. «Τηλεθέρμανση» ή «Τηλεψύξη»: η διανομή θερμικής ενέργειας με τη μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυχρών υγρών, από ένα κεντρικό σημείο παραγωγής μέσω δικτύου σε πλήθος κτιρίων ή θέσεων, για την κάλυψη θερμικών ή ψυκτικών αναγκών χώρων ή διεργασιών.

25. «Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) κτιρίου ή κτιριακής μονάδας»: η μελέτη που αναλύει και αξιολογεί την απόδοση του ενεργειακού σχεδιασμού του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

26. «Αρχείο Επιθεωρήσεων Κτιρίων»: η ηλεκτρονική βάση δεδομένων στην οποία υποβάλλονται και καταχωρίζονται σε ξεχωριστές μερίδες: α) τα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων, β) οι Εκθέσεις Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και γ) οι Εκθέσεις Επιθεώρησης Συστημάτων Κλιματισμού.

27. «Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών»: η ηλεκτρονική βάση δεδομένων, όπου εγγράφονται με αύξοντα αριθμό μητρώου οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές Κτιρίων και Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού. Τηρείται ξεχωριστό Μητρώο για τα νομικά πρόσωπα που έχουν ως εταίρο τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές.

Άρθρο 3

Θέσπιση μεθοδολογίας υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εγκρίνεται Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK), ο οποίος καθορίζει τη σχετική μεθοδολογία υπολογισμού, τις ελάχιστες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση κτιρίων, τον τύπο και το περιεχόμενο της αναγκαίας Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) των κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, τη διαδικασία και τη συχνότητα διενέργειας ενεργειακών επιθεωρήσεων

των κτιρίων και των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού, τον τύπο και το περιεχόμενο του εκδιδόμενου Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ), τη διαδικασία έκδοσής του, τον έλεγχο της διαδικασίας ενεργειακής επιθεώρησης, τα προς τούτο αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα ή αναγκαία λεπτομέρεια. Με τον ΚΕΝΑΚ καθορίζονται, επίσης, οι τιμές των παραμέτρων για τους υπολογισμούς της οικονομικής εφικτότητας των περιπτώσεων των άρθρων 7 και 8 και οι τεχνικές προδιαγραφές και οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης του άρθρου 9.

2. Η ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου προσδιορίζεται βάσει της υπολογιζόμενης ή της πραγματικής ετήσιας κατανάλωσης ενέργειας για την κάλυψη των αναγκών που συνδέονται με τη χρήση του και περιλαμβάνουν τις ενεργειακές ανάγκες θέρμανσης, ψύξης, αερισμού, και φωτισμού για να επιτευχθούν εσωτερικές συνθήκες θερμικής και οπτικής άνεσης, καθώς και τις ανάγκες ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ).

3. Η ενεργειακή απόδοση ενός κτιρίου εκφράζεται με σαφή τρόπο και περιλαμβάνει δείκτη ενεργειακής απόδοσης (ενεργειακή κατηγορία) και αριθμητικό δείκτη για τη χρήση πρωτογενούς ενέργειας, βάσει των συντελεστών μετατροπής της τελικής κατανάλωσης σε πρωτογενή ενέργεια, οι οποίοι βασίζονται στους εθνικούς ή περιφερειακούς ετήσιους σταθμισμένους μέσους όρους ή σε ειδική τιμή για την επιτόπια παραγωγή.

4. Η μεθοδολογία υπολογισμού της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων βασίζεται στα ευρωπαϊκά πρότυπα και καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον τα εξής:

α) τα πραγματικά θερμικά χαρακτηριστικά του κτιρίου (συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών χωρισμάτων του):

- αα) θερμοχωρητικότητα,
- ββ) θερμομόνωση,
- γγ) θερμογέφυρες,

β) την εγκατάσταση θέρμανσης και παροχής ΖΝΧ, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών των θερμομονώσεών τους,

γ) την εγκατάσταση κλιματισμού, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών των θερμομονώσεών της,

δ) το φυσικό και μηχανικό αερισμό, που μπορεί να περιλαμβάνει και την αεροστεγανότητα,

ε) την εγκατάσταση γενικού φωτισμού (στα κτίρια του τριτογενή τομέα),

στ) το σχεδιασμό, τη θέση και τον προσανατολισμό του κτιρίου, περιλαμβανομένων των εξωτερικών κλιματικών συνθηκών,

ζ) τα παθητικά και υβριδικά ηλιακά συστήματα και την ηλιακή προστασία,

η) την παθητική θέρμανση και το δροσισμό,

θ) τις κλιματικές συνθήκες εσωτερικού χώρου, λαμβάνοντας υπόψη και τις συνθήκες σχεδιασμού εσωτερικού κλίματος και

ι) τα εσωτερικά φορτία.

5. Στους υπολογισμούς ενεργειακής απόδοσης λαμβάνεται υπόψη η θετική επίδραση των κατωτέρω παραγόντων:

α) των ενεργητικών ηλιακών συστημάτων και άλλων συστημάτων θέρμανσης, ψύξης, ΖΝΧ και παραγωγής

ηλεκτρικής ενέργειας βασιζόμενων σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές,

β) της ωφέλιμης θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης με συμπαραγωγή,

γ) των συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου,

δ) του φυσικού φωτισμού.

6. Για το σκοπό αυτού του υπολογισμού, τα κτίρια κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες χρήσης, όπως αυτές εξειδικεύονται με τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις:

α) μονοκατοικίες διαφόρων τύπων,

β) πολυκατοικίες,

γ) γραφεία,

δ) εκπαιδευτικά κτίρια,

ε) νοσοκομεία,

στ) ξενοδοχεία,

ζ) εστιατόρια,

η) αθλητικές εγκαταστάσεις,

θ) κτίρια υπηρεσιών χονδρικού και λιανικού εμπορίου, καθώς και άλλες κατηγορίες κτιρίων που καταναλώνουν ενέργεια για τη ρύθμιση των εσωτερικών κλιματικών συνθηκών, προκειμένου να διασφαλιστεί η άνεση των χρηστών τους.

Άρθρο 4

Καθορισμός των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης

1. Οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης κτιρίων καθορίζονται με τον ΚΕΝΑΚ και αφορούν, τόσο στο σύνολο του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας όσο και στα επί μέρους στοιχεία του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση, με στόχο την επίτευξη βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων.

2. Οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για κτίρια ή κτιριακές μονάδες ορίζονται, λαμβάνοντας υπόψη τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα, όπως υπολογίζονται με το συγκριτικό μεθοδολογικό πλαίσιο του άρθρου 5.

3. Θεσπίζονται ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τα δομικά στοιχεία του κελύφους και τα τεχνικά συστήματα, που επηρεάζουν σημαντικά την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου, λαμβάνοντας υπόψη τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα.

4. Κατά τον καθορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων, δύναται να γίνει διάκριση μεταξύ νέων και υφιστάμενων κτιρίων και μεταξύ διαφόρων κατηγοριών χρήσης κτιρίων.

5. Στις εν λόγω απαιτήσεις συνεκτιμώνται οι γενικές απαιτήσεις κλιματικών συνθηκών εσωτερικού χώρου για την αποφυγή ενδεχόμενων αρνητικών επιδράσεων, όπως ο ανεπαρκής αερισμός, καθώς επίσης και οι τοπικές συνθήκες, η προβλεπόμενη χρήση και η ηλικία του κτιρίου.

6. Οι ελάχιστες απαιτήσεις αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα, τα οποία δεν υπερβαίνουν τα πέντε (5) έτη και, εάν χρειαστεί, επικαιροποιούνται προκειμένου να αντικατοπτρίζουν την τεχνική πρόοδο στον κτιριακό τομέα.

7. Οι ελάχιστες απαιτήσεις δεν εφαρμόζονται στις εξής κατηγορίες κτιρίων:

α) μνημεία,

β) κτίρια προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, όπως διατηρητέα και εντός παραδοσιακών οικισμών κτίρια, στο βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίωνε κατά τρόπο μη αποδεκτό το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους,

γ) κτίρια χρησιμοποιούμενα ως χώροι λατρείας,

δ) βιομηχανικές εγκαταστάσεις, βιοτεχνίες, εργαστήρια,

ε) προσωρινής χρήσης κτίρια που με βάση το σχεδιασμό τους η διάρκεια χρήσης τους δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, αποθήκες, χώροι στάθμευσης οχημάτων, πρατήρια υγρών καυσίμων, κτίρια αγροτικών χρήσεων - πλην κατοικιών - με χαμηλές ενεργειακές απαιτήσεις και αγροτικά κτίρια - πλην κατοικιών - που χρησιμοποιούνται από τομέα καλυπτόμενο από εθνική συμφωνία που αφορά την ενεργειακή απόδοση κτιρίων,

στ) μεμονωμένα κτίρια, με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια μικρότερη από πενήντα τετραγωνικά μέτρα (50 τ.μ.), για τα οποία ισχύουν μόνο οι ελάχιστες απαιτήσεις που αφορούν σε δομικά στοιχεία του κτιριακού κελύφους.

Εφόσον τα παραπάνω κτίρια των περιπτώσεων γ', δ' και ε' περιλαμβάνουν χώρους - τμήματα λειτουργικά ανεξάρτητα και αυτόνομα συνολικής επιφάνειας μεγαλύτερης ή ίσης των πενήντα τετραγωνικών μέτρων (50 τ.μ.), με χρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕΝΑΚ (όπως χώροι γραφείων, συνάθροισης κοινού, εμπορίου κ.λπ.), για τα τμήματα αυτά ισχύουν οι ελάχιστες απαιτήσεις.

Άρθρο 5

Υπολογισμός των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης

1. Για τον υπολογισμό των βέλτιστων από πλευράς κόστους επιπέδων των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, εφαρμόζεται η συγκριτική μεθοδολογία υπολογισμού, όπως ορίζεται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό αριθ. 244/2012 της Επιτροπής της 16ης Ιανουαρίου 2012 «προς συμπλήρωση της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων με τον καθορισμό συγκριτικού μεθοδολογικού πλαισίου για τον υπολογισμό των επιπέδων βέλτιστου κόστους των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και των δομικών στοιχείων» (L 81/21.3.2012).

2. Το βέλτιστο από πλευράς κόστους επίπεδο πρέπει να ευρίσκεται εντός των επιπέδων απόδοσης, όπου η ανάλυση της σχέσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο τον εκτιμώμενο οικονομικό κύκλο ζωής είναι θετική και συγκρίνεται με τις ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης. Για τον τελικό υπολογισμό του βέλτιστου από πλευράς κόστους επιπέδου συνεκτιμώνται το κόστος και το όφελος που έχουν για το κοινωνικό σύνολο οι επενδύσεις σε ενεργειακή απόδοση.

3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) υποβάλλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση, με την οποία κοινοποιούν όλα τα δεδομένα και τις παραδοχές των υπολογισμών, καθώς και τα αποτελέσματα αυτών. Στην έκθεση, επίσης, περιλαμβάνεται το αποτέλεσμα της σύγκρισης που γίνεται κατά την παράγραφο 1 του

παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που σύμφωνα με το αποτέλεσμα αυτό, οι ισχύουσες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης είναι σημαντικά λιγότερο αποδοτικές από πλευράς ενεργειακής απόδοσης σε σχέση με τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, στην έκθεση περιλαμβάνεται σχετική αιτιολόγηση της διαφοράς ή αναφέρονται τα κατάλληλα μέτρα για τη μείωσή της.

4. Οι σχετικές εκθέσεις υποβάλλονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, που δεν υπερβαίνουν την πενταετία, και μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στα σχέδια δράσης για την ενεργειακή απόδοση του άρθρου 6 του ν. 3855/2010 «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις» (Α' 95).

Άρθρο 6 Νέα κτίρια

1. Τα νέα κτίρια ή κτιριακές μονάδες πρέπει να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που ορίζονται στον ΚΕΝΑΚ.

2. Κατά το στάδιο της έκδοσης άδειας δόμησης νέων κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, εκπονείται και υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης μελέτη η οποία συνοδεύει τη ΜΕΑ και περιλαμβάνει την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα εγκατάστασης, τουλάχιστον ενός εναλλακτικού συστήματος παροχής ενέργειας, όπως αποκεντρωμένα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, συστήματα θέρμανσης ή ψύξης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου, καθώς και αντλίες θερμότητας που πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις οικολογικής σήμανσης, που θεσπίστηκαν με την απόφαση 2007/742/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Νοεμβρίου 2007, όπως ισχύει.

3. Η παραπάνω μελέτη δεν υποβάλλεται, εφόσον κάποιο από τα παραπάνω συστήματα περιλαμβάνεται στη ΜΕΑ.

4. Στα νέα κτίρια ή κτιριακές μονάδες, είναι υποχρεωτική η κάλυψη μέρους των αναγκών σε ΖΝΧ από ηλιοθερμικά συστήματα. Το ελάχιστο ποσοστό του ηλιακού μεριδίου σε ετήσια βάση καθορίζεται σε εξήντα τοις εκατό (60%). Το ελάχιστο ποσοστό δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Αδυναμία εφαρμογής του ανωτέρω ποσοστού απαιτεί επαρκή τεχνική τεκμηρίωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις επικρατούσες συνθήκες. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει:

α) για τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 4,

β) όταν οι ανάγκες σε ΖΝΧ καλύπτονται από άλλα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, συστήματα τηλεθέρμανσης σε κλίμακα περιοχής ή οικοδομικού τετραγώνου, καθώς και αντλίες θερμότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2,

γ) για κατηγορίες χρήσεων κτιρίων χαμηλής ζήτησης σε ΖΝΧ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN/15316-3.1.2008, όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και στις Τεχνικές Οδηγίες του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας

(ΤΟΤΕΕ), οι οποίες εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 7 **Υφιστάμενα κτίρια**

1. Στα υφιστάμενα κτίρια ή κτιριακές μονάδες που ανακαινίζονται ριζικά, η ενεργειακή απόδοσή τους αναβαθμίζεται, στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό, ώστε να πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης οι οποίες καθορίζονται στον ΚΕΝΑΚ. Οι απαιτήσεις αυτές εφαρμόζονται για το σύνολο του ανακαινιζόμενου κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, καθώς και για τα ανακαινιζόμενα δομικά στοιχεία του κελύφους και των τεχνικών συστημάτων.

2. Η μελέτη σκοπιμότητας της παραγράφου 2 του άρθρου 6 εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις κτιρίων ή κτιριακών μονάδων που ανακαινίζονται ριζικά.

Άρθρο 8 **Τεχνικά συστήματα κτιρίων**

1. Τα τεχνικά συστήματα που εγκαθίστανται σε νέα ή ριζικά ανακαινιζόμενα κτίρια, πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στον ΚΕΝΑΚ, όσον αφορά τη συνολική ενεργειακή τους απόδοση, την εγκατάσταση, τη σωστή διαστασιολόγηση και τα συστήματα ρύθμισης και ελέγχου τους.

Οι ελάχιστες απαιτήσεις ισχύουν για νέα συστήματα, για αναβαθμίσεις και αντικαταστάσεις υφιστάμενων συστημάτων στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό. Οι ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) συστήματα θέρμανσης ή ψύξης χώρων,
- β) συστήματα παραγωγής ΖΝΧ,
- γ) συστήματα κλιματισμού,
- δ) συστήματα αερισμού,
- ε) διατάξεις αυτομάτου ελέγχου και ρύθμισης λειτουργίας των τεχνικών συστημάτων ή συνδυασμό τους.

2. Κατά την κατασκευή νέου ή τη ριζική ανακαίνιση υφιστάμενου κτιρίου, είναι υποχρεωτική η εγκατάσταση μετρητών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3855/2010 (Α' 95).

Άρθρο 9 **Κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας**

1. Από την 1.1.2021, όλα τα νέα κτίρια πρέπει να είναι κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας. Για τα νέα κτίρια που στεγάζουν υπηρεσίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, η υποχρέωση αυτή τίθεται σε ισχύ από την 1.1.2019. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται οι ειδικές περιπτώσεις κτιρίων, για τις οποίες η ανάλυση της σχέσης κόστους-οφέλους για τον οικονομικό κύκλο ζωής του συγκεκριμένου κτιρίου έχει αρνητικό αποτέλεσμα και οι οποίες εξαιρούνται από την υποχρέωση της παρούσας παραγράφου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εγκρίνεται εθνικό σχέδιο αύξησης του αριθμού των κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει διαφορετικούς στόχους ανάλογα με την κατηγορία χρήσης του κτιρίου και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3. Το εθνικό σχέδιο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα εξής στοιχεία:

α) τον καθορισμό των τεχνικών χαρακτηριστικών των κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές συνθήκες, περιλαμβανομένου αριθμητικού δείκτη της χρήσης πρωτογενούς ενέργειας σε κιλοβατώρες ανά τετραγωνικό μέτρο κατ' έτος ($kWh/m^2 a$),

β) τους ενδιάμεσους στόχους για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των νέων κτιρίων έως το 2015, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της εφαρμογής της παραγράφου 1,

γ) πληροφορίες σχετικά με τις πολιτικές και τα οικονομικά ή άλλα μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο των παραγράφων 1 και 2 για την προώθηση των κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, περιλαμβανομένων λεπτομερειών όσον αφορά τις εθνικές απαιτήσεις και μέτρα για τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα νέα κτίρια και τα υφιστάμενα κτίρια που υφίστανται ριζική ανακαίνιση.

Άρθρο 10 **Χρηματοδοτικά και άλλα κίνητρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νέων και υφιστάμενων κτιρίων**

1. Προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός του παρόντος νόμου και ιδίως για να εξασφαλιστεί η σταδιακή μετάβαση σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), εκτός των χρηματοδοτικών και άλλων μέσων που έχει θεσπίσει έως τις 30 Ιουνίου 2011, εξετάζει και τυχόν επιπρόσθετα θεσμικά, διοικητικά ή/και οικονομικά κίνητρα, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος - όφελος αυτών και τις εθνικές περιστάσεις και κοινοποιεί τα μέτρα αυτά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ανά τριετία. Οι σχετικές εκθέσεις υποβάλλονται ανά τριετία και μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στα σχέδια δράσης για την ενεργειακή απόδοση του άρθρου 6 του ν. 3855/2010 (Α' 95).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, εγκρίνονται μέτρα και παρέχονται χρηματοδοτικά και άλλα μέσα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νέων και υφιστάμενων κτιρίων. Για τη θέσπιση κινήτρων λαμβάνονται υπόψη τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ενεργειακής απόδοσης με συνεκτίμηση του κόστους και του οφέλους που έχουν για το κοινωνικό σύνολο οι επενδύσεις σε ενεργειακή απόδοση.

3. Για εργασίες που έχουν σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου, μπορεί να παρέχεται χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) με συνεκτίμηση του κόστους και του οφέλους που έχουν για το κοινωνικό σύνολο οι επενδύσεις σε ενεργειακή απόδοση.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προκηρύσσονται προγράμματα που αφορούν παρεμβάσεις στον κτιριακό τομέα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, περιλαμβανομένων

και κτιρίων κατοικιών, λαμβάνοντας υπόψη τα βέλτιστα από πλευράς κόστους επίπεδα ενεργειακής απόδοσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο προϋπολογισμός του σχετικού προγράμματος, οι επιλέξιμες κατηγορίες κτιρίων και οι επιλέξιμες κτιριακές παρεμβάσεις, το είδος της χρηματοδότησης και το ποσοστό αυτής, η ανώτατη τιμή μονάδας ανά είδος παρέμβασης, τα κριτήρια επιλογής των έργων για την καθεμία, οι ωφελούμενοι από το πρόγραμμα, ο τρόπος πληροφόρησης του κοινού για τα προγράμματα, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε αυτά, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η προθεσμία υποβολής τους, η διαδικασία παραλαβής, ελέγχου, αξιολόγησης και έγκρισης των αιτήσεων, η διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των επί μέρους έργων που έχουν εγκριθεί και πιστοποίησης των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί, ο τρόπος καταβολής της χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις αυτών που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα και οι συνέπειες μη τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των προγραμμάτων.

5. Σε περιπτώσεις ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων που υλοποιούνται στο πλαίσιο προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ, τα οποία έχουν προκηρυχθεί πριν την 1.10.2010, ημερομηνία έναρξης ισχύος της Δ6/Β/5825/30.3.2010 κ.υ.α «Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» (Β' 407), δεν απαιτείται η τήρηση των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης, καθώς και η εκπόνηση και υποβολή Μελέτης Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) Κτιρίων, όπως αυτές ορίζονται στον ανωτέρω Κανονισμό.

Άρθρο 11

Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ)

1. Το ΠΕΑ περιλαμβάνει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας και τιμές αναφοράς, όπως ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης, ώστε να επιτρέψει στους ιδιοκτήτες ή στους ενοικιαστές του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας να συγκρίνουν και να αξιολογούν την ενεργειακή απόδοσή του. Είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και πρόσθετες πληροφορίες, όπως η ετήσια πραγματική κατανάλωση ενέργειας του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, και το ποσοστό συμμετοχής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη συνολική κατανάλωση ενέργειας.

2. Το ΠΕΑ περιλαμβάνει συστάσεις οικονομικά συμφέρουσες για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, εκτός εάν δεν υπάρχει εύλογη δυνατότητα σχετικής βελτίωσης σε σύγκριση με τις ισχύουσες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το ΠΕΑ καλύπτουν τα εξής:

α) μέτρα που λαμβάνονται σε σχέση με τη ριζική ανακαίνιση του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου και

β) μέτρα για μεμονωμένα στοιχεία κτιρίου ανεξάρτητα από ριζική ανακαίνιση του κελύφους ή των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου.

3. Οι συστάσεις που περιλαμβάνει το ΠΕΑ είναι τεχνικά υλοποιήσιμες για το συγκεκριμένο κτίριο και μπορούν να οδηγήσουν σε εκτίμηση του εύρους των περιόδων αποπληρωμής ή της σχέσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο τον οικονομικό κύκλο ζωής του.

4. Το ΠΕΑ παρέχει στον ιδιοκτήτη ή στον ενοικιαστή ένδειξη για πηγές πληροφόρησης, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αφορούν:

α) τη σχέση κόστους-απόδοσης των συστάσεων που περιλαμβάνει το ΠΕΑ, η αξιολόγηση της οποίας στηρίζεται σε σειρά τυπικών προϋποθέσεων, όπως η εκτίμηση της εξοικονόμησης ενέργειας και των βασικών τιμών ενέργειας και η προκαταρκτική εκτίμηση του κόστους,

β) τα βήματα υλοποίησης των συστάσεων,

γ) συναφή θέματα, όπως οι ενεργειακές επιθεωρήσεις ή τα κίνητρα χρηματοδοτικού ή άλλου χαρακτήρα και οι χρηματοδοτικές δυνατότητες.

5. Η πιστοποίηση κτιριακών μονάδων μπορεί να βασίζεται και σε κοινή πιστοποίηση ολόκληρου του κτιρίου και στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η έκδοση ΠΕΑ κατά το άρθρο 12 για κάθε επί μέρους κτιριακή μονάδα.

Άρθρο 12

Έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ)

1. Η έκδοση ΠΕΑ είναι υποχρεωτική:

α) μετά την ολοκλήρωση κατασκευής νέου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4,

β) μετά την ολοκλήρωση ριζικής ανακαίνισης κτιρίου ή κτιριακής μονάδας,

γ) κατά την πώληση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας,

δ) κατά τη μίσθωση σε νέο ενοικιαστή κτιρίου ή κτιριακής μονάδας,

ε) για κτίρια συνολικής επιφάνειας άνω των πεντακοσίων τετραγωνικών μέτρων (500 τ.μ.), τα οποία χρησιμοποιούνται από υπηρεσίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται κάθε φορά, και τα οποία επισκέπτεται συχνά το κοινό. Από τις 9 Ιουλίου 2015 το κατώτατο όριο των πεντακοσίων τετραγωνικών μέτρων μειώνεται στα διακόσια πενήντα τετραγωνικά μέτρα (250 τ.μ.).

2. Κατά την πώληση ή μίσθωση κτιρίων ή κτιριακών μονάδων, επιδεικνύεται από τον ιδιοκτήτη το ΠΕΑ ή αντίγραφο του, στον υποψήφιο νέο αγοραστή ή ενοικιαστή και παραδίδεται αυτό στο νέο αγοραστή ή ενοικιαστή.

3. Κατά την πώληση ή μίσθωση κτιρίων ή κτιριακών μονάδων πριν από την ολοκλήρωση της κατασκευής τους, γνωστοποιείται από τον πωλητή ή τον εκμισθωτή η εκτίμηση της μελλοντικής ενεργειακής απόδοσής τους, όπως αυτή προκύπτει από τη Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ), κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, στον αγοραστή ή ενοικιαστή κατά περίπτωση. Στην περίπτωση αυτή το ΠΕΑ εκδίδεται μόλις ολοκληρωθεί η κατασκευή του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας.

4. Κατά τη διάθεση προς πώληση ή προς μίσθωση κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, που διαθέτει ΠΕΑ, απαιτείται η δήλωση του δείκτη ενεργειακής απόδοσης (ενεργειακή κατηγορία), όπως αυτός προκύπτει από το ΠΕΑ, σε όλες τις εμπορικές διαφημίσεις.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν μπορούν να αποκλειστούν με συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών.

6. Από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου εξαιρούνται οι περιπτώσεις α', γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου 7 του άρθρου 4.

7. Η έκδοση ΠΕΑ σε κτιριακές μονάδες με συνολική ωφέλιμη επιφάνεια μικρότερη από πενήντα τετραγωνικά μέτρα (50 τ.μ.) είναι υποχρεωτική από 1.1.2016.

Άρθρο 13**Επίδειξη Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ)**

1. Στις περιπτώσεις κτιρίων συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας άνω των πεντακοσίων τετραγωνικών μέτρων (500 τ.μ.), τα οποία χρησιμοποιούνται από υπηρεσίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται κάθε φορά, και τα οποία επισκέπτεται συχνά το κοινό, το ΠΕΑ που εκδίδεται υποχρεωτικά σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο, αναρτάται σε περίοπτη για το κοινό θέση. Για τα υφιστάμενα κτίρια της παραπάνω περίπτωσης η έκδοση και η ανάρτηση του ΠΕΑ υλοποιείται από την 9η Ιουνίου 2013. Στην ΕΥΕΠΕΝ, που συστάθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 6 του ν. 3818/2010 «Προστασία δασών και δασικών εκτάσεων του Νομού Αττικής, σύσταση Ειδικής Γραμματείας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λοιπές διατάξεις» (Α' 17), δημιουργείται ειδική βάση δεδομένων με το σύνολο των δημόσιων κτιρίων, στην οποία καταχωρούνται όλα τα ΠΕΑ που θα εκδίδονται, υφισταμένων και νέων, ιδιόκτητων και ενοικιασμένων. Η βάση δεδομένων θα είναι δημόσια προσβάσιμη μέσω της ιστοσελίδας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2. Από τις 9 Ιουλίου 2015 η ανωτέρω ρύθμιση ισχύει υποχρεωτικά σε όλες τις περιπτώσεις κτιρίων, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας άνω των διακοσίων πενήντα τετραγωνικών μέτρων (250 τ.μ.), τα οποία χρησιμοποιούνται από υπηρεσίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και τα οποία επισκέπτεται συχνά το κοινό.

3. Την ευθύνη υλοποίησης των παραπάνω, για τα κτίρια αρμοδιότητάς τους, που χρησιμοποιούνται από υπηρεσίες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, έχουν οι Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, οι Περιφερειάρχες, οι Δήμαρχοι και οι Διοικήσεις φορέων του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, εγκρίνονται μέτρα και παρέχονται ειδικά χρηματοδοτικά και άλλα μέσα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νέων και υφισταμένων κτιρίων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

5. Οι φορείς που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, αποκλείονται από χρηματοδότηση προγραμμάτων κινήτρων για παρεμβάσεις στα κτίριά τους.

6. Στις περιπτώσεις κτιρίων συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας άνω των πεντακοσίων τετραγωνικών μέτρων (500 τ.μ.), για τα οποία έχει εκδοθεί ΠΕΑ σύμφωνα με το άρθρο 12 και τα οποία επισκέπτεται συχνά το κοινό, το ΠΕΑ αναρτάται σε περίοπτη για το κοινό θέση. Για τα υφιστάμενα κτίρια της παραπάνω περίπτωσης η υποχρέωση ανάρτησης του ΠΕΑ ισχύει από την 9η Ιουνίου 2013.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν περιλαμβάνουν υποχρέωση ανάρτησης των συστάσεων που περιλαμβάνονται στο ΠΕΑ, απαιτείται όμως η αναφορά των πραγματικών καταναλώσεων μόνο για τις περιπτώσεις των δημόσιων κτιρίων.

Άρθρο 14**Επιθεώρηση Συστημάτων Θέρμανσης**

1. Για κάθε κτίριο διενεργείται επιθεώρηση των προσβάσιμων τμημάτων συστημάτων που χρησιμοποιούνται για τη θέρμανση κτιρίων, όπως οι μονάδες παραγωγής θερμότητας, το σύστημα ελέγχου, οι κυκλοφορητές κ.ά., με λέβητες συνολικής ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος άνω των είκοσι κιλοβάτ (20 kW). Η επιθεώρηση αυτή περιλαμβάνει αξιολόγηση του βαθμού απόδοσης του λέβητα και του μεγέθους του (ονομαστική ισχύς), σε σχέση με τις απαιτήσεις θέρμανσης του κτιρίου. Η αξιολόγηση του μεγέθους του λέβητα δεν χρειάζεται να επαναλαμβάνεται εφόσον δεν έχουν γίνει εν τω μεταξύ αλλαγές στο συγκεκριμένο σύστημα θέρμανσης ή στις απαιτήσεις θέρμανσης του κτιρίου.

2. Τα συστήματα θέρμανσης επιθεωρούνται:

α) τουλάχιστον κάθε πέντε (5) έτη για συστήματα με λέβητες συνολικής ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος από είκοσι (20) έως και εκατό κιλοβάτ (100 kW),

β) τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη, για συστήματα με λέβητες συνολικής ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος ανώτερης των εκατό κιλοβάτ (100 kW) και, αν αυτά θερμαίνονται με αέριο καύσιμο, τουλάχιστον κάθε τέσσερα (4) έτη.

Άρθρο 15**Επιθεώρηση συστημάτων κλιματισμού**

Για κάθε κτίριο διενεργείται επιθεώρηση των προσβάσιμων τμημάτων εγκαταστάσεων κλιματισμού, όπως αντλίες θερμότητας, ψύκτες, κεντρικές κλιματιστικές μονάδες, κυκλοφορητές, σύστημα ελέγχου, κ.ά., συνολικής ωφέλιμης ονομαστικής ισχύος μεγαλύτερης από δώδεκα κιλοβάτ (12 kW), τουλάχιστον κάθε πέντε (5) έτη. Η επιθεώρηση περιλαμβάνει αξιολόγηση του βαθμού απόδοσης του συστήματος κλιματισμού και του μεγέθους του (ονομαστική ισχύς), σε σχέση με τις απαιτήσεις ψύξης/θέρμανσης του κτιρίου. Η αξιολόγηση του μεγέθους δεν χρειάζεται να επαναλαμβάνεται εφόσον δεν έχουν γίνει εν τω μεταξύ αλλαγές στο συγκεκριμένο σύστημα κλιματισμού ή στις απαιτήσεις ψύξης/θέρμανσης του κτιρίου.

Άρθρο 16**Εκθέσεις Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού**

1. Έπειτα από κάθε επιθεώρηση συστήματος θέρμανσης ή κλιματισμού συντάσσεται έκθεση επιθεώρησης, η οποία και επιδίδεται στον ιδιοκτήτη ή διαχειριστή ή ενοικιαστή του κτιρίου. Η έκθεση περιέχει το αποτέλεσμα της επιθεώρησης που διενεργήθηκε και περιλαμβάνει συστάσεις για την οικονομικώς συμφέρουσα βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του επιθεωρούμενου συστήματος ή την αντικατάστασή του.

2. Οι συστάσεις μπορούν να βασίζονται σε σύγκριση της ενεργειακής απόδοσης του επιθεωρούμενου συστήματος με εκείνη του βέλτιστου διαθέσιμου εφικτού συστήματος και συστήματος παρόμοιου τύπου για το οποίο όλα τα συναφή στοιχεία επιτυγχάνουν το επίπεδο ενεργειακής απόδοσης που απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Εντός τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, επιβάλλεται η αρχική επιθεώρηση των συστημάτων θέρμανσης και κλιματισμού.

4. Από την 1.1.2014 και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις υποχρεωτικής διενέργειας επιθεώρησης συστήματος θέρμανσης ή κλιματισμού των άρθρων 14 και 15, για την έκδοση ΠΕΑ απαιτείται η προσκόμιση της Έκθεσης Επιθεώρησης του Συστήματος Θέρμανσης ή Κλιματισμού.

Άρθρο 17

Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών - Αρχείο Επιθεώρησης Κτιρίων

Το άρθρο 5 του π.δ. 100/2010 (Α' 177) αντικαθίσταται ως εξής:

«Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών - Αρχείο Επιθεώρησης Κτιρίων

1. Καταρτίζεται Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, όπου εγγράφονται με αύξοντα Αριθμό Μητρώου οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές με όλα τα απαιτούμενα στοιχεία τους. Στο Μητρώο διακρίνονται τρεις (3) κατηγορίες Ενεργειακών Επιθεωρητών, ως εξής:

α) Ενεργειακοί Επιθεωρητές Κτιρίων,
β) Ενεργειακοί Επιθεωρητές Συστημάτων Θέρμανσης και

γ) Ενεργειακοί Επιθεωρητές Συστημάτων Κλιματισμού.

2. Ο αριθμός Μητρώου του Ενεργειακού Επιθεωρητή αναγράφεται υποχρεωτικά στα ΠΕΑ και στις Εκθέσεις Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού που εκδίδει.

3. Κάθε Ενεργειακός Επιθεωρητής κατά την εγγραφή του στο Μητρώο, υποχρεούται να δηλώσει την επαγγελματική του έδρα.

4. Τηρείται ξεχωριστό Μητρώο για τα νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε νομικής μορφής, των οποίων ένας τουλάχιστον εταίρος είναι Ενεργειακός Επιθεωρητής. Η μερίδα κάθε νομικού προσώπου ενημερώνεται ταυτόχρονα για κάθε μεταβολή που αφορά στο φυσικό πρόσωπο - Ενεργειακό Επιθεωρητή. Για την εγγραφή του νομικού προσώπου στο Μητρώο, απαιτείται η υποβολή των παρακάτω δικαιολογητικών στην ΕΥΕΠΕΝ:

α) Υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) των Ενεργειακών Επιθεωρητών, με επικύρωση του γνησίου της υπογραφής, που βεβαιώνουν τη σχέση τους με το συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο για τη διεξαγωγή ενεργειακών επιθεωρήσεων.

β) Αντίγραφο του Καταστατικού του νομικού προσώπου.

γ) Παράβολο εκατόν πενήντα (150) ευρώ του νομικού προσώπου.

5. Σε περίπτωση μεταβολής των αρχικά δηλωθέντων στοιχείων φυσικού ή νομικού προσώπου, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών, αυτό υποχρεούται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών να δηλώσει τη μεταβολή στην ΕΥΕΠΕΝ. Ειδικότερα, σε περίπτωση θανάτου, συνταξιοδότησης ή απώλειας της επαγγελματικής ιδιότητας του Ενεργειακού Επιθεωρητή, η αρμόδια για την έκδοση του σχετικού πιστοποιητικού ή απόφασης αρχή, υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως το γεγονός στην ΕΥΕΠΕΝ εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την έκδοση του πιστοποιητικού ή της απόφασης, για την ενημέρωση του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών.

6. Καταρτίζεται Αρχείο Επιθεώρησης Κτιρίων υπό τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων και ενημερώνε-

ται ηλεκτρονικά από τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές, οι οποίοι υποχρεούνται να υποβάλουν:

α) τα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων και τα αντίστοιχα έντυπα ενεργειακής επιθεώρησης κτιρίων,

β) τις Εκθέσεις Επιθεώρησης των Συστημάτων Θέρμανσης Κτιρίων και

γ) τις Εκθέσεις Επιθεώρησης των Συστημάτων Κλιματισμού Κτιρίων.

7. Η τήρηση, ο έλεγχος και η διαχείριση του Μητρώου Ενεργειακών Επιθεωρητών και του Αρχείου Επιθεωρήσεων Κτιρίων υπάγεται στην αρμοδιότητα της ΕΥΕΠΕΝ.»

Άρθρο 18

Ανεξάρτητο σύστημα ελέγχου

1. Για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της διαδικασίας και της ποιότητας των ενεργειακών επιθεωρήσεων, της ενεργειακής πιστοποίησης, της ορθότητας των εκδοθέντων ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού κτιρίων, της αξιόπιστης εκτέλεσης των καθηκόντων των Ενεργειακών Επιθεωρητών, καθώς και της τήρησης και εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, αρμόδια είναι η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (ΕΥΕΠΕΝ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 72/2010 (Α' 132).

2. Οι ως άνω έλεγχοι διενεργούνται αυτεπάγγελα, δειγματοληπτικά και τυχαία σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) ή κατόπιν καταγγελίας όλων των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης και συνίστανται σε:

α) έλεγχο της εγκυρότητας και ακρίβειας των δεδομένων υπολογισμού, που υποβάλλονται με τη μορφή ηλεκτρονικών αρχείων δεδομένων στο Αρχείο Επιθεώρησης Κτιρίων και επαλήθευση των αποτελεσμάτων των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων και των συστάσεων,

β) επιτόπια επιθεώρηση του κτιρίου, για την εξακρίβωση της ορθότητας των ΠΕΑ και των Εκθέσεων Επιθεώρησης.

3. Οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές, καθώς και οι ιδιοκτήτες ή διαχειριστές ή ενοικιαστές των κτιρίων, παρέχουν στους Επιθεωρητές Ενέργειας της ΕΥΕΠΕΝ όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, πρόσβαση στο κτίριο και τις εγκαταστάσεις του και κάθε άλλη δυνατή διευκόλυνση για τη διεξαγωγή των ελέγχων, διαφορετικά επιβάλλονται σε βάρος τους τα πρόστιμα της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του παρόντος.

4. Για την αποτελεσματικότερη επιτέλεση του ελεγκτικού έργου της, η ΕΥΕΠΕΝ δύναται να επικουρείται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθορίζονται τα προσόντα των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής τους, το ύψος και ο τρόπος αποζημίωσής τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, οι διοικητικές κυρώσεις και τα χρηματικά πρόστιμα που τους επιβάλλονται, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, το ύψος, η διαβάθμισή τους και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, οι διοικητικές προσφυγές

κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 19

Διαδικασία ανάκλησης/αντικατάστασης Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) κτιρίων και Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης και Κλιματισμού

1. Τα ΠΕΑ και οι Εκθέσεις Επιθεώρησης θεωρούνται έγκυρα και καταχωρούνται στο Αρχείο Επιθεώρησης Κτιρίων, μετά την οριστική ηλεκτρονική υποβολή τους από τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές. Η ανάκληση/αντικατάσταση έγκυρου ΠΕΑ ή Έκθεσης Επιθεώρησης γίνεται με έγκριση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Ενέργειας (ΕΥΕΠΕΝ), μετά από σχετικό αίτημα του Ενεργειακού Επιθεωρητή, στο οποίο διατυπώνονται σαφώς οι λόγοι της ανάκλησης, καθώς και τα τροποποιούμενα στοιχεία του ΠΕΑ. Για την έγκριση του αιτήματος ανάκλησης/αντικατάστασης, η ΕΥΕΠΕΝ μπορεί να ζητήσει την προσκόμιση περαιτέρω στοιχείων και δικαιολογητικών. Η ΕΥΕΠΕΝ μπορεί να απορρίψει αίτημα ανάκλησης/αντικατάστασης ΠΕΑ ή Έκθεσης Επιθεώρησης όταν, βάσει του αιτήματος, δεν τεκμηριώνεται ουσιώδης λόγος αναθεώρησης των αρχικά υποβληθέντων στοιχείων.

2. Η μη τήρηση της ως άνω διαδικασίας, καθώς και η τροποποίηση στοιχείων του ΠΕΑ ή της Έκθεσης Επιθεώρησης, πέραν όσων δηλώνονται από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή στο αίτημα ανάκλησης/αντικατάστασης, συνιστά παράβαση για την οποία επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 20 του παρόντος. Οι προηγούμενες κυρώσεις επιβάλλονται και στην περίπτωση υποβολής επανειλημμένων αιτημάτων για ανάκληση/αντικατάσταση και ειδικότερα όταν αυτά υπερβαίνουν το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού ΠΕΑ ή του συνολικού αριθμού Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης ή του συνολικού αριθμού Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Κλιματισμού που έχει εκδώσει ο Ενεργειακός Επιθεωρητής.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής αναπροσαρμόζεται το παραπάνω ποσοστό και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Η ανάκληση/αντικατάσταση ΠΕΑ που βρίσκεται σε ισχύ και έχει καταχωρηθεί σε μισθωτήριο ή συμβόλαιο αγοραπωλησίας είναι δυνατή μόνο εφόσον το σχετικό αίτημα συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) του ιδιοκτήτη του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, με την οποία δηλώνει ότι επιθυμεί την ανάκληση/αντικατάσταση του ΠΕΑ.

Άρθρο 20

Κυρώσεις

1. Αν παραβιασθούν οι διατάξεις των άρθρων 12, 14 και 15, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ σε βάρος του κατά νόμο υπόχρεου. Τα πρόστιμα επιβάλλονται λαμβάνοντας υπόψη την επιφάνεια και τη χρήση του πιστοποιούμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, το μέγεθος των συστημάτων του κτιρίου, το βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή του υπόχρεου.

2. Σε περίπτωση παρακώλυσης κατά οποιονδήποτε τρόπο ελέγχου της ΕΥΕΠΕΝ επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Τα πρό-

στιμα επιβάλλονται λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, την απαξία των πράξεων και την επίπτωσή τους στην έκβαση του ελέγχου.

3. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της ΕΥΕΠΕΝ και κατόπιν προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερόμενου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 2690/1999 (Α' 45).

4. Το άρθρο 8 του π.δ. 100/2010 (Α' 177) αντικαθίσταται ως εξής:

«Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση που, μετά από έλεγχο της ΕΥΕΠΕΝ, διαπιστωθεί ότι Ενεργειακός Επιθεωρητής:

α) αναγράφει ανακριβή ενεργειακά ή άλλα στοιχεία επί των ΠΕΑ ή/και των Εκθέσεων Επιθεώρησης Συστημάτων Θέρμανσης ή/και Κλιματισμού,

β) υποβάλλει ανακριβή στοιχεία και δικαιολογητικά,

γ) παραβιάζει το καθήκον εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας, ως προς τη χρήση των στοιχείων και των πληροφοριών που συγκεντρώνει κατά την εκτέλεση του έργου του,

δ) προβαίνει σε άσκηση της δραστηριότητας του Ενεργειακού Επιθεωρητή σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος,

ε) εκπληρώνει πλημμελώς τα επιστημονικά και επαγγελματικά καθήκοντα και τις συμβατικές του υποχρεώσεις,

στ) συντρέχουν στο πρόσωπό του νομικά ή άλλα κωλύματα ή ασυμβίβαστα,

ζ) παραβιάζει τις λοιπές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, όπως ισχύει, καθώς και των κατά εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων,

η ΕΥΕΠΕΝ εισηγείται την επιβολή διοικητικών και λοιπών κυρώσεων ή/και χρηματικών προστίμων, κατόπιν προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερόμενου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Οι κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη ως κριτήρια, ιδίως το είδος και τη βαρύτητα της παράβασης, τις συνέπειες που προκύπτουν από αυτή, την επιφάνεια του πιστοποιούμενου κτιρίου, το βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή του παραβάτη Ενεργειακού Επιθεωρητή, ως εξής:

αα) καταβολή χρηματικού προστίμου ύψους από πεντακόσια (500) έως είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ,

ββ) αποκλεισμός του Ενεργειακού Επιθεωρητή από τη διενέργεια ενεργειακών επιθεωρήσεων για περίοδο από ένα (1) έως και τρία (3) έτη και

γγ) οριστική διαγραφή του Ενεργειακού Επιθεωρητή από το Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.

2. Το χρηματικό πρόστιμο μπορεί να επιβάλλεται ως συμπληρωματική ποινή, σωρευτικά με τις κυρώσεις των περιπτώσεων ββ' και γγ'.

3. Για τον προσδιορισμό του χρηματικού προστίμου που επιβάλλεται σε Ενεργειακό Επιθεωρητή λαμβάνεται υπόψη και το ύψος της συνολικής αμοιβής που εισέπραξε για την έκδοση των ΠΕΑ ή των Εκθέσεων Επιθεώρησης, βάσει των οποίων διαπιστώθηκε η παράβαση.

4. Κάθε επιβληθείσα κύρωση καταγράφεται στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.

5. Τα επιβαλλόμενα χρηματικά πρόστιμα βεβαιώνονται και εισπράττονται από τις Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ .

6. Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται με το παρόν είναι ανεξάρτητες από τυχόν ποινικές ή αστικές ευθύνες του παραβάτη.

7. Επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του Ειδικού Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά των κυρώσεων που επιβάλλονται με το παρόν άρθρο, εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της σχετικής απόφασης και σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

8. Τα ΠΕΑ και οι Εκθέσεις Επιθεώρησης, μετά από έλεγχο των οποίων διαπιστώθηκε παράβαση και επιβλήθηκε κύρωση στον Ενεργειακό Επιθεωρητή, ακυρώνονται αυτοδίκαια με την έναρξη ισχύος της πράξης επιβολής της διοικητικής κύρωσης, η οποία κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο ιδιοκτήτη του κτιρίου. Ο ιδιοκτήτης υποχρεούται σε αντικατάσταση του ακυρωθέντος ΠΕΑ ή Έκθεσης Επιθεώρησης.

9. Για την αντικατάστασή τους, οι ιδιοκτήτες των κτιρίων μπορούν να λάβουν από το Πράσινο Ταμείο αποζημίωση ίση με το ύψος της δαπάνης που πραγματοποίησαν για την έκδοση του ακυρωθέντος ΠΕΑ ή Έκθεσης Επιθεώρησης.

10. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία καταβολής της δαπάνης αντικατάστασης ακυρωθέντος ΠΕΑ ή Έκθεσης Επιθεώρησης, τα απαιτούμενα προς τούτο δικαιολογητικά και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

11. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος και ο τρόπος υπολογισμού των διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 21

Θέματα οικοδομικών αδειών

1. Για τη χορήγηση άδειας δόμησης νέου ή ριζικά ανακαινιζόμενου υφιστάμενου κτιρίου ή κτιριακής μονάδας, εκπονείται και υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.), η ριζόμενη στην παράγραφο 25 του άρθρου 2 Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ) του κτιρίου.

2. Μετά τους ελέγχους των Ελεγκτών Δόμησης του άρθρου 7 του ν. 4030/2011 (Α' 249) και προκειμένου να εκδοθεί το Πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής (ΠΕΚ), απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η έκδοση του ΠΕΑ του κτιρίου, από Ενεργειακό Επιθεωρητή, για τις περιπτώσεις όπου είναι υποχρεωτικό από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Στην περίπτωση που για την έκδοση του ΠΕΑ υπολείπονται εργασίες για τις οποίες όμως δεν απαιτείται άδεια δόμησης σύμφωνα με τους νόμους 4030/2011 και 4067/2012 (Α' 78), το ΠΕΑ εκδίδεται μετά την έκδοση του ΠΕΚ και την ολοκλήρωση των υπολειπόμενων εργασιών.

4. Το ΠΕΑ του κτιρίου υποβάλλεται και καταχωρείται ηλεκτρονικά στο Αρχείο Επιθεωρήσεως Κτιρίων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, αντίγραφο δε αυτού προσκομίζεται στην

οικεία Υ.ΔΟΜ., συνοδευόμενο από πόρισμα του Ενεργειακού Επιθεωρητή, για την τήρηση ή μη των προδιαγραφών των δομικών στοιχείων του κελύφους και των τεχνικών συστημάτων του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, καθώς και της ενεργειακής κατηγορίας που προσδιορίζονται στη Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης (ΜΕΑ).

5. Σε περίπτωση που στο πόρισμα του Ενεργειακού Επιθεωρητή διαπιστώνεται η μη τήρηση των παραπάνω απαιτήσεων ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 2.9 του άρθρου 15 της Δ6/οικ.5825/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 407), με σκοπό τη συμμόρφωση με τις προδιαγραφές για τα δομικά στοιχεία του κελύφους και τα τεχνικά συστήματα του κτιρίου ή της κτιριακής μονάδας, καθώς και με την ενεργειακή κατηγορία που προβλέπονται στη ΜΕΑ.

Άρθρο 22

Καταργούμενες - Τροποποιούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

- α) Τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 και 12 του ν. 3661/2008 (Α' 89).

- β) Το άρθρο 10 του ν. 3851/2010 (Α' 85).

- γ) Η παράγραφος 4 του άρθρου 28 του ν. 3889/2010 (Α' 182).

- δ) Η παράγραφος 23, του άρθρου 42 του ν. 4030/2011 (Α' 249).

- ε) Το άρθρο 2 του π.δ. 100/2010 (Α' 177).

- στ) Το άρθρο 11 του π.δ. 100/2010 (Α' 177).

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος τροποποιούνται:

- α) Το άρθρο 5 του π.δ. 100/2010 (Α' 177) αντικαθίσταται με το άρθρο 17.

- β) Το άρθρο 8 του π.δ. 100/2010 (Α' 177) αντικαθίσταται με την παράγραφο 4 του άρθρου 20.

Άρθρο 23

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η διάρκεια ισχύος των προσωρινών αδειών ενεργειακών επιθεωρητών που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με το άρθρο 7 του π.δ. 100/2010 (Α' 177), παρατείνεται έως τις 6.10.2013.

2. Η Δ6/Β/οικ.5825/2010 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 407), διατηρείται σε ισχύ έως την έκδοση της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 24

Ρύθμιση θεμάτων του ν. 3889/2010

Η προθεσμία της παραγράφου 3α του άρθρου 30 του ν. 3889/2010 (Α' 182), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 3937/2011 (Α' 60), παρατείνεται μέχρι 30.6.2013. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 3937/2011 (Α' 60), η οποία αφορά σε μελέτες έγκρισης ή αναθεώρησης ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ που έχουν ενταχθεί σε κοινοτικά προγράμματα χρηματοδότησης μέχρι 31.12.2011, παρατείνεται μέχρι τις 30.6.2013.

Άρθρο 25**Πύθμιση θεμάτων του ν. 1811/1988 και του ν. 590/1977**

Κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 2 εδάφιο 2 της κυρωθείσας με το άρθρο πρώτο του ν. 1811/1988 (Α' 231) Σύμβασης μεταξύ Εκκλησίας της Ελλάδος και Ελληνικού Δημοσίου και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Εκκλησία της Ελλάδος υπεισήλθε στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του Ο.Δ.Ε.Π. κατά το άρθρο 47 παρ. 2 του ν. 590/1977 (Α' 146). Σε κάθε περίπτωση ο έλεγχος των κατασκευών ασκείται κατά τις γενικώς ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 26**Τροποποιήσεις του ν. 2882/2001**

1. Το άρθρο 1 του ν. 2882/2001 «Κώδικας Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Ακινήτων» (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Τρόπος κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης.

1. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου, καθώς και η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος σε βάρος αυτού για δημόσια ωφέλεια, εφόσον επιτρέπεται από το νόμο, κηρύσσεται: α. Με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας, για όλα τα έργα αρμοδιότητας της Περιφέρειας, που έχουν ενταχθεί σε Π.Ε.Π. ή έχουν, εν όλω ή εν μέρει, συγχρηματοδοτηθεί από αντίστοιχη ΣΑΕΠ ανεξαρτήτως εμβαδού της αναγκαίας έκτασης. Εξαιρούνται τα έργα που αφορούν στο Διευρωπαϊκό Εθνικό Οδικό Δίκτυο, εκτός του Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου Κρήτης, καθώς και τα έργα που αφορούν σε προστατευόμενες από το νόμο, διεθνείς ή διακρατικές συμφωνίες, περιοχές. β. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση της Κτηματικής Υπηρεσίας του νομού στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο, για όλα τα έργα που δεν έχουν ενταχθεί σε Π.Ε.Π., δεν είναι αρμοδιότητας της Περιφέρειας και η προς απαλλοτρίωση έκταση είναι μικρότερη των 100.000 τετραγωνικών μέτρων. Εάν η έκταση είναι μεγαλύτερη των 100.000 τετραγωνικών μέτρων η απαλλοτρίωση κηρύσσεται, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας με κοινή απόφαση του αρμοδίου εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίοι είναι αρμόδιοι και για την κήρυξη τυχόν συμπληρωματικών απαλλοτριώσεων, ανεξαρτήτως εμβαδού. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, δύναται να αυξάνεται το όριο της έκτασης του εδαφίου αυτού. γ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατά παρέκκλιση των παραπάνω, καθώς και κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, προκειμένου για την εκτέλεση έργων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, τα οποία εντάσσονται στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. δ. Σε περιπτώσεις απαλλοτριώσεων μεγάλης σημασίας, με πρόταση του αρμοδίου εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, η απαλλοτρίωση δύναται να κηρύσσεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

2. Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή το Περιφερειακό Συμβούλιο, δύναται, λόγω των ιδιαιτεροτήτων του έργου, με αιτιολογημένη εισήγησή

τους, να παραπέμπουν το ζήτημα της κήρυξης της απαλλοτρίωσης στον Υπουργό Οικονομικών.

3. Τα κατά την παράγραφο 1 αρμόδια, κατά περίπτωση, για την κήρυξη της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, όργανα αποστέλλουν άμεσα στο Υπουργείο Οικονομικών, στο αρμόδιο εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης Υπουργείο, στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών, προκειμένου να ενεργήσει την οικεία καταχώριση, και στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας, προκειμένου να διερευνήσει δικαιώματα του Δημοσίου επί ακινήτων που φέρονται ως ιδιωτικά ή διεκδικούνται από ιδιώτες ενώ εμπίπτουν στο καθεστώς προστασίας του ν. 3208/2003, αντίγραφο της απαλλοτριωτικής πράξης και δύο αντίτυπα του οικείου κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα. Η Δασική Υπηρεσία συντάσσει σχετική έκθεση εντός τριών (3) μηνών από τη διαβίβαση των παραπάνω κτηματολογικών στοιχείων, την οποία κοινοποιεί υποχρεωτικά στην Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία και στον βαρυνόμενο με την δαπάνη της απαλλοτρίωσης.

4. Όλες οι παραπάνω αποφάσεις κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απαλλοτρίωση θεωρείται ότι κηρύχθηκε από τη δημοσίευσή αυτή.»

2. Το άρθρο 2 του ν. 2882/2001 (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής :

«Αγορά και ανταλλαγή απαλλοτριωτέου ακινήτου.

1. Το κατά περίπτωση αρμόδιο, κατά το άρθρο 1, για την κήρυξη της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης όργανο δύναται να προβαίνει, με σχετική απόφασή του, αντί της απαλλοτρίωσης, σε απευθείας εξαγορά του αναγκαίου ακινήτου. Η εξαγορά δύναται να γίνει και μετά την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, πάντως, όμως, μέχρι να εκδοθεί η δικαστική απόφαση καθορισμού της αποζημίωσης. Το τίμημα της εξαγοράς καθορίζεται, κατ' ανώτατο όριο, από την εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 15 ή από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή. Κατά τη σύναψη της σύμβασης εξαγοράς το Δημόσιο εκπροσωπείται κατά περίπτωση από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή, από τον αρμόδιο εκ του σκοπού του έργου Υπουργό ή από τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, οι οποίοι δύναται να εξουσιοδοτήσουν εγγράφως, για την υπογραφή αυτής, πάρεδρο ή δικαστικό αντιπρόσωπο του Ν.Σ.Κ. ή τον Προϊστάμενο της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας του νομού. Η οικεία Περιφέρεια εκπροσωπείται από τον Περιφερειάρχη.

Αντίγραφο της συναφθείσας σύμβασης, μαζί με το διάγραμμα στο οποίο εικονίζεται το ακίνητο που περιέρχεται στο Δημόσιο, αποστέλλεται στην αρμόδια αρχή για να καταγραφεί ως δημόσιο κτήμα.

2. Αντί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης δύναται, επίσης, να γίνει ανταλλαγή του απαλλοτριωτέου ακινήτου με ακίνητο του Δημοσίου ή της Περιφέρειας, εφόσον συμφωνεί η αρχή που έχει, κατά τις κείμενες διατάξεις, τη διαχείρισή του. Εάν η αξία του ενός ακινήτου υπολείπεται της αξίας του άλλου, η διαφορά καταβάλλεται σε χρήμα.

Τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο για την εξαγορά εφαρμόζονται αναλόγως και για την ανταλλαγή του ακινήτου.»

3. Το άρθρο 14 του ν. 2882/2001 «Κώδικας Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Ακινήτων» (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Διάδικοι

1. Κατά την έννοια του παρόντος νόμου, ενδιαφερόμενοι, οι οποίοι δύνανται να ζητήσουν δικαστικώς τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, είναι: α) ο υπόχρεος να καταβάλλει την αποζημίωση, β) ο υπέρ ου κηρύχθηκε η αναγκαστική απαλλοτρίωση και γ) όποιος αξιώνει κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα στο απαλλοτριούμενο.

2. Το κατά περίπτωση αρμόδιο, κατά το άρθρο 1, για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης όργανο έχει τη γενική επιμέλεια για την επίσπευση της διαδικασίας του καθορισμού της αποζημίωσης και της αναγνώρισης των δικαιούχων, καθώς και της συντέλεσης της απαλλοτρίωσης.

3. Στις περιπτώσεις αναγκαστικών απαλλοτριώσεων υπέρ του Δημοσίου, το κατά περίπτωση αρμόδιο, κατά το άρθρο 1, για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης όργανο, εκπροσωπεί τούτο δικαστικώς και ζητεί προς υπεράσπιση των συμφερόντων αυτού, την παροχή σχετικής εντολής σε πληρεξούσιο του Δημοσίου από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Η Περιφέρεια εκπροσωπείται από τον Περιφερειάρχη, ο οποίος χορηγεί τη σχετική εντολή σε δικηγόρο της Περιφέρειας.

Ειδικώς οι αποφάσεις περί προσωρινού ή οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης κοινοποιούνται και στον Υπουργό Οικονομικών, από την κοινοποίηση δε αυτή αρχίζουν οι δικονομικές προθεσμίες.

4. Για τις οριζόμενες από τα επόμενα άρθρα ενέργειες, καθώς και την κατάθεση αίτησης στο αρμόδιο δικαστήριο για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, το αρμόδιο, κατά το άρθρο 1, για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, εφόσον αυτή κηρύχθηκε υπέρ του Δημοσίου, όργανο δύναται να εξουσιοδοτήσει εγγράφως τον Προϊστάμενο της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας. Προκειμένου για την Περιφέρεια αρμόδιος είναι ο οικείος Περιφερειάρχης.

5. Το κατά περίπτωση αρμόδιο, κατά το άρθρο 1, για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης όργανο γνωστοποιεί στο Υπουργείο Οικονομικών και στο αρμόδιο από το σκοπό της απαλλοτρίωσης Υπουργείο όλες τις ενέργειές του για κάθε αναγκαστική απαλλοτρίωση.

6. Για κάθε απαλλοτρίωση τηρείται στην αρχή που την κήρυξε ιδιαίτερος φάκελος, στον οποίο καταχωρίζονται όλα τα σχετικά με την απαλλοτρίωση στοιχεία. Προκειμένου για απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο φάκελος τηρείται στην οικεία Κτηματική Υπηρεσία. Στις λοιπές περιπτώσεις ο φάκελος τηρείται στη Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Καθένας που αποδεικνύει έννομο συμφέρον δικαιούται να λάβει γνώση του φακέλου και να ζητήσει αντίγραφα των στοιχείων αυτών. Τα αντίγραφα χορηγούνται με δαπάνη του αιτούντος. Οι Γραμματείς των δικαστηρίων υποχρεούνται να αποστέλλουν στις παραπάνω αρχές ξεχωριστό αντίγραφο κάθε απόφασης που αφορά συγκεκριμένη απαλλοτρίωση, προκειμένου αυτό να τεθεί στο φάκελο.»

4. Το άρθρο 16 του ν. 2882/2001 «Κώδικας Αναγκαστικής Απαλλοτρίωσης Ακινήτων» (Α' 17) αντικαθίσταται ως εξής:

«Διόρθωση κτηματολογικών στοιχείων

1. Ο προσδιορισμός της αποζημίωσης, κατά τα άρθρα 18 και επόμενα και η αναγνώριση των δικαιούχων, κατά τα άρθρα 26 και επόμενα, χωρούν με βάση τα κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 κτηματολογικό διάγραμμα και κτηματολογικό πίνακα.

2. Σε περίπτωση που ο εικαζόμενος ιδιοκτήτης ή κάθε ενδιαφερόμενος θεωρεί ότι το διάγραμμα και ο πίνακας είναι εσφαλμένα, μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν τη διόρθωση ή συμπλήρωση. Το ίδιο δικαίωμα έχει το κατά περίπτωση αρμόδιο, κατά το άρθρο 1, για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης όργανο, η οικεία Κτηματική Υπηρεσία, ο υπέρ ου κηρύχθηκε η αναγκαστική απαλλοτρίωση και ο υπόχρεος να καταβάλλει την αποζημίωση.

3. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβάλλεται από την επομένη της κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης. Η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί από τον καθ' ου η αναγκαστική απαλλοτρίωση μετά την πάροδο της κατά την παράγραφο του άρθρου 9 προθεσμίας, η οποία, για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, είναι 30 ημερών. Προκειμένου για τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου, η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται μέχρι την προηγούμενη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης.

4. Η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία ή το φορέα που συνέταξε ή ενέκρινε το κτηματολογικό διάγραμμα και τον πίνακα και εξετάζεται χωρίς καθυστέρηση. Αν η αίτηση διόρθωσης γίνει δεκτή, η υπηρεσία υποβάλλει προς έγκριση, στην αρμόδια ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης υπηρεσία, διορθωτικό κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα. Μετά την έγκριση της διορθωτικής κτηματολογικών στοιχείων, η σχετική απόφαση αναρτάται στο δικτυακό τόπο του αρμόδιου Υπουργείου ή Φορέα. Εφόσον η Υπηρεσία που είναι αρμόδια, ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης, είναι διαφορετική από την Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, κοινοποιείται στην τελευταία η απόφαση έγκρισης της διόρθωσης με δυο αντίγραφα του διορθωτικού Κτηματολογικού Διαγράμματος και Πίνακα προς ενημέρωση του φακέλου της απαλλοτρίωσης.

5. Εάν περιέλθουν στο κατά περίπτωση αρμόδιο, κατά το άρθρο 1, για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης όργανο νεότερο κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακας, που έχουν συνταχθεί ύστερα από πρόσκληση των εικαζομένων ιδιοκτητών να παραδώσουν τους τίτλους ιδιοκτησίας, μέχρι την προηγούμενη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Ομοίως δεν εφαρμόζονται, εάν η διαδικασία πρόσκλησης των ιδιοκτητών έχει προηγηθεί της διαδικασίας σύνταξης των κατά τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στοιχείων. Η πρόσκληση ενεργείται, σε κάθε περίπτωση, με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας.

6. Αντίγραφα των κατά τις προηγούμενες παραγράφων 4 και 5 στοιχείων, που διορθώνουν το αρχικό κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα, διαβιβάζονται από την αρχή που τα εκδίδει στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών για να ενεργήσει τα νόμιμα.

7. Η υποβολή της κατά την παράγραφο 2 αίτησης δεν αναστέλλει την πρόοδο της διαδικασίας καθορισμού

της αποζημίωσης και συντέλεσης της απαλλοτριώσης. Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 εφαρμόζεται αναλόγως.

8. Κάθε αμφισβήτηση για την ακρίβεια ή την πληρότητα των στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και του πίνακα, λύεται κατά τη δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί το σχετικό αίτημα, τουλάχιστον ενενήντα (90) ημέρες πριν από την αρχική ή την μετ' αναβολή δικάσιμο, στην αρχή που τα συνέταξε, προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων κατά τις προηγούμενες παραγράφους.

9. Για τις απαλλοτριώσεις που γίνονται υπέρ της εταιρίας «Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Ανώνυμη Εταιρία» (Ο.Σ.Κ. Α.Ε.), η εξ αρχής σύνταξη ή και η διόρθωση του Κτηματολογικού Διαγράμματος και του Πίνακα γίνεται από αρμόδιους μηχανικούς, υπαλλήλους της Ο.Σ.Κ. Α.Ε., που ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρίας. Οι δαπάνες κτηματογράφησης βαρύνουν την Ο.Σ.Κ. Α.Ε.»

5. Αποφάσεις κήρυξης απαλλοτριώσεων ακινήτων για έργα αρμοδιότητας της Περιφέρειας, κατά την παράγραφο 1 του παρόντος, που εκκρεμούν ή θα αποσταλούν εντός μηνός, από την δημοσίευση του παρόντος, στις κατά τόπους Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, δύνανται να εκδοθούν και να δημοσιευθούν σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις μέχρι τις 31.5.2013. Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 8 του άρθρου 16, όπως αυτό αντικαταστάθηκε παραπάνω, εφαρμόζονται και επί των εκκρεμών, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, απαλλοτριώσεων.

Άρθρο 27

Στο ν. 4067/2012 (Νέος Οικοδομικός Κανονισμός) προστίθεται νέο άρθρο 47α ως εξής:

« Άρθρο 47α

Αν μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως του ν.4067/2012 έχει υποβληθεί φάκελος για την έκδοση διοικητικής πράξης άδειας εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1577/1985 ως τροποποιήθηκε, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, η προθεσμία έκδοσης παρατείνεται έως 25.11.2013.»

Άρθρο 28

1. Η περίπτωση Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«Β. Νότια - Ανατολική Αττική:

α) θέση «Φοβόλες» Κερατέας, με την επιφύλαξη θετικής περιβαλλοντικής αδειοδότησης,

β) θέση «Βραγόνη» Κερατέας,

γ) θέση «Λατομείο Κυριακού».

Σε περίπτωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης της Ολοκληρωμένης Εγκατάστασης Διαχείρισης Αποβλήτων (Ο.Ε.Δ.Α.) στη θέση «Φοβόλες» Κερατέας, η θέση «Βραγόνη» Κερατέας δεν συμπεριλαμβάνεται στις κατάλληλες θέσεις για τη Νότια - Ανατολική Αττική.»

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την πραγματοποίηση κάθε έργου ή δραστηριότητας που αφορά τη διαχείριση αποβλήτων στις θέσεις των προηγούμενων παραγράφων, απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο Κεφάλαιο Α' του ν. 4014/2011 (Α' 209) για τις διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης.»

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νομού Αττικής μετά από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου, εγκρίνονται ως κατάλληλες θέσεις για την εγκατάσταση Τοπικών Σταθμών Μεταφόρτωσης.»

4. Η παράγραφος 6 του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 συμπληρώνεται με τη φράση «ανεξαρτήτως της νομικής μορφής ίδρυσης και λειτουργίας τους».

5. Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 αντικαθίσταται ο όρος «Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας» με τον όρο «Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης».

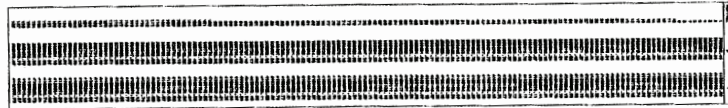
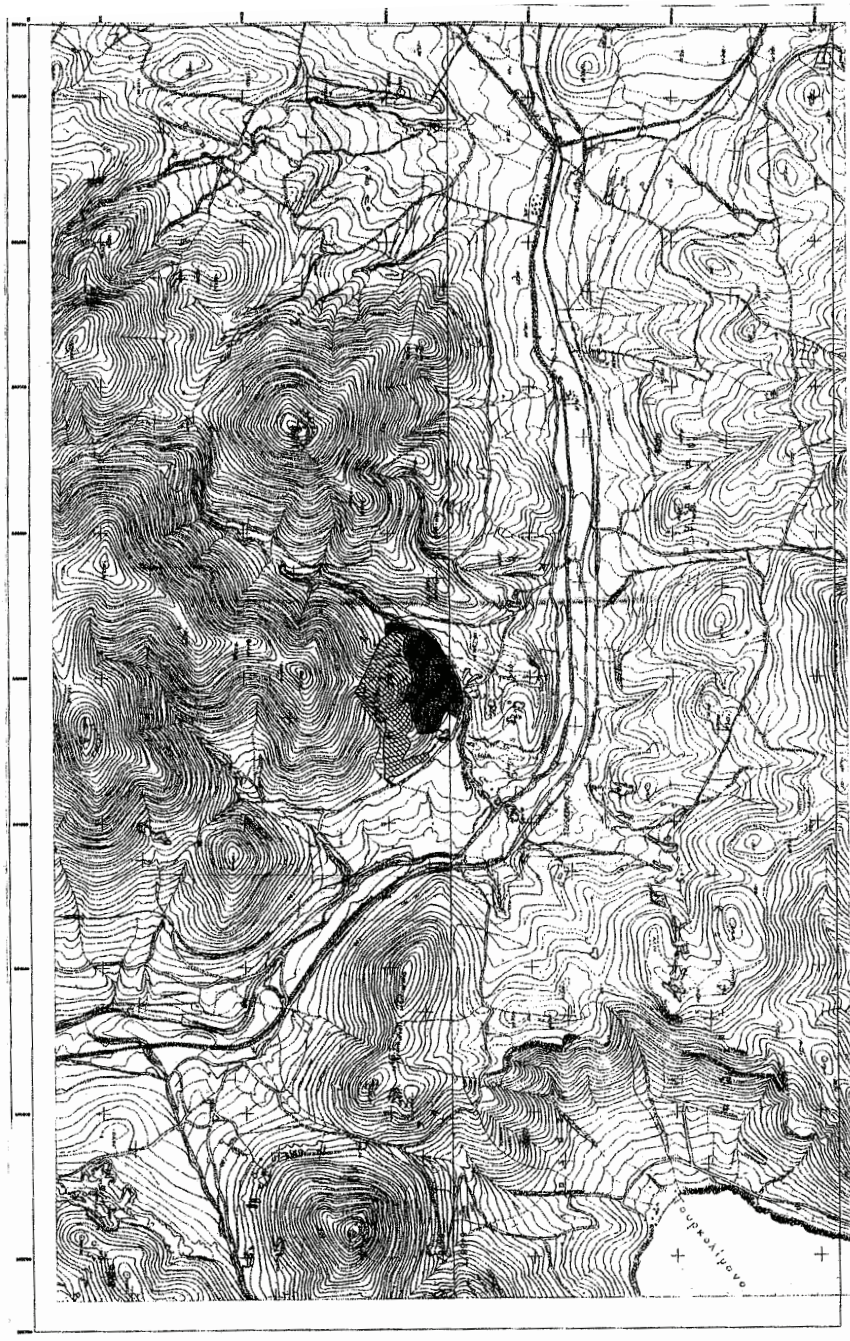
6. Η παράγραφος 8 του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νομού Αττικής, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου, μπορεί να ορίζεται άλλος ή άλλοι Δήμοι ή Σύνδεσμοι Δήμων ως φορείς διαχείρισης, εν όλω ή εν μέρει, των έργων του Περιφερειακού Σχεδιασμού.»

7. Στην παράγραφο 9 του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 αντικαθίσταται ο όρος «Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας» με τον όρο «Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης».

Άρθρο 29 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

<p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ</p> <p>ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ</p> <p>ΔΗΜΟΣ ΛΑΥΣΙΩΤΙΚΗΣ</p> <p>Δ.Σ. ΚΕΡΑΤΕΑΣ</p>	
<p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ</p> <p>ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕΙΣΗΣ ΟΔΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</p> <p>ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΚΟΜΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ</p> <p>ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΥ ΛΑΥΣΙΩΤΙΚΗΣ</p>	
<p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ</p> <p>ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ</p>	<p>ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΗΜΑΤΟΣ</p> <p>1:5000</p>
<p>ΤΙΤΛΟΣ ΣΧΗΜΑΤΟΣ</p> <p>ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ</p> <p>ΔΙΑΤΥΜΑΧΑ</p>	<p>ΚΑΜΑΚΑ</p> <p>1:5000</p>
<p>ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕΙΣΗΣ ΟΔΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</p> <p>ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΚΟΜΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ</p> <p>ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΥ ΛΑΥΣΙΩΤΙΚΗΣ</p>	
<p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ</p> <p>ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ</p> <p>ΔΗΜΟΣ ΛΑΥΣΙΩΤΙΚΗΣ</p> <p>Δ.Σ. ΚΕΡΑΤΕΑΣ</p>	
<p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ</p> <p>ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕΙΣΗΣ ΟΔΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</p> <p>ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΚΟΜΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ</p> <p>ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΥ ΛΑΥΣΙΩΤΙΚΗΣ</p>	

ΣΧΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΛΩΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

20 ΜΕΤΡ. 1:1

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 18 Φεβρουαρίου 2013

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΥΠΑΚΙΩΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α'	225 €	Δ'	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β'	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ'	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 1 0 0 0 4 2 1 9 0 2 1 3 0 0 1 6 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004